

Bernhard Grueber (1806-1882) byl povolán roku 1845 do Prahy Společností vlasteneckých přátel umění, aby se ujal profesury architektury na zdejší Akademii. Od zkušeného bavorského architekta, který pocházel z Mnichova, významného centra tehdejšího umění, se očekávalo, že vybuduje kvalitní školu architektury, teprve nedávno zřízenou, a vychová novou generaci tvůrčích osobností. Mnichovská romantika se měla stát alternativou rakouskému státnímu utilitarismu. Grueber měl pozvednout úroveň domácí architektury na stupeň opravdového umění. Ovšem rychle se emancipující české národní hnutí nakonec nepřálo tvorbě německého umělce. Poslání obrodit domácí umění bylo svěřeno českým tvůrcům. Také německá romantika už nebyla shledána následovánímhodná. Grueber pak navíc dráždil emoce „obrozenců“ svými uměleckohistorickými spisy, kde zdůrazňuje častou závislost středověkého umění na německých vzorech. Nakonec mu tedy nezbývalo, než se roku 1873 vrátit zpátky do rodného Bavorska. Paradoxně však koncem 19. století mladá generace architektů ve své snaze najít pravý národní styl čerpala z téhož ideového zdroje jako zatracovaný architekt: z romantiky.

V předkládané práci jsou nejdříve naznačena ideová východiska Grueberovy tvorby v myšlení německé romantiky a vliv uměleckého školení, kterého se mu dostalo ve specifickém mnichovském kulturním prostředí (romantické pojetí umění a umělecké osobnosti, škola Friedricha von Gärtnera, spojení klasické a národní, středověké tradice v nové tvorbě, úzké sepětí architektury s dějinami, zájem o gotiku chápaný jako německý styl).

V další části je představena Grueberova architektonická tvorba. Jednak je upozorněno na inspirační zdroje z Bavorska. Na základě srovnávání se pak ale zároveň ukazuje, že Grueber s jednotlivými vzory pracoval značně tvůrčím způsobem a vždy dospěl k neobyčejně originálnímu řešení. A jednak je Grueberovo dílo zasazeno do kulturně-historického kontextu.